

Datum
2023-04-03

Diarienummer
BTN-2023/73.109

Handläggare
Morgan Randall Svahn
Morgan.Randall-Svahn@huddinge.se

Bygglövs- och tillsynsnämnden

Säkerställ Huddingebornas möjlighet till solceller – svar på intern remiss avseende motion väckt av Love Bergström (M) och Daniel Dronjak (M)

Förslag till beslut

Bygglövs- och tillsynsnämnden antar förvaltningens tjänsteutlåtande, daterat den 3 april 2023, som sitt remissvar till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Love Bergström (M) och Daniel Dronjak (M) har i en motion föreslagit att bygglövs- och tillsynsnämnden ska ges i uppdrag att säkerställa att kommunens riktlinjer inte hindrar fastighetsägare från att installera solceller inom sina fastigheter, förutom när synnerliga skäl föreligger.

Förvaltningen bedömer att det finns flera skäl till att riktlinjer som är formulerade på det sätt som motionärerna föreslår varken är lämpliga eller möjliga, bland annat sett till legalitetsprincipen och en byggnadsnämnds självständighet. Vidare har bygglövs- och tillsynsnämnden nyligen antagna riktlinjer för solenergianläggningar i nio av kommunens kulturmiljöområden.

Beskrivning av ärendet

Love Bergström (M) och Daniel Dronjak (M) har i en motion till kommunfullmäktige föreslagit att bygglövs- och tillsynsnämnden av kommunfullmäktige ska ges i uppdrag att säkerställa att kommunens riktlinjer inte hindrar fastighetsägare i Huddinge från att installera solceller inom sina fastigheter, förutom när synnerliga skäl föreligger.

Bygglövs- och tillsynsnämnden har av kommunstyrelsen fått motionen på remiss och ska senast den 20 juni 2023 lämna ett yttrande över motionen.

Förvaltningens synpunkter

Givet uppdrag och redan beslutade riktlinjer

Den 30 augusti 2022 gav bygglövs- och tillsynsnämnden förvaltningen i uppdrag att ta fram riktlinjer för solceller inom två kulturmiljöområden i kommunen. Uppdraget att det skulle tas fram riktlinjer gavs enligt beslutet för att ”förtydliga

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Miljö- och bygglövsförvaltningen
141 85 Huddinge

Besök
Hälsövägen 7
Flemingsberg

Tfn vxl 08-535 300 00

mbf@huddinge.se
www.huddinge.se

när det allmänna intresset inte bör hindra att solceller sätts upp”. Riktlinjerna skulle vidare förtydliga ”var och under vilka förutsättningar bygglov med större trolighet kan ges”. Av tjänsteutlåtandet framgick att riktlinjerna skulle komma att redogöra för ”en rad ställningstaganden för när bygglov lättare kan ges och när det inte är lika troligt att bygglov kan ges”. Som skäl för framtagandet av riktlinjerna angavs att det var för ”att förtydliga när det allmänna intresset gällande kulturmiljö är viktigt att värna och när det inte väger lika tungt samt att skapa en transparens för de som bor i områdena vad gäller deras möjlighet att sätta upp solceller”.

Bygglövs- och tillsynsnämnden beslutade den 21 februari 2023 § 9 att anta riktlinjer för lovprövning av solenergianläggningar för småhus i kulturmiljöområden (BTN-2022/176). Riktlinjerna omfattar nio kulturmiljöområden och anger när det, sett ut plan- och bygglagstiftningens perspektiv, är mer eller mindre lämpligt att uppföra solenergianläggningar och ger också beskrivningar på hur en solenergianläggning kan utformas för att vara anpassad till ett kulturmiljöområde.

Begreppet synnerliga skäl är inte lämpligt

Att använda ett begrepp som ”synnerliga skäl” i en lokal kontext tillsammans med lagstyrd myndighetsutövning bedöms inte lämpligt. Begreppet saknar en legal definition och bedöms inte heller kunna definieras. Det senare då myndighetsutövning är styrd av lag och av den utarbetade rättspraxis som finns. Ett lokalt begrepp som går emot den lagstiftning som finns saknar därför rättskraft. De riktlinjer som redan är beslutade hanterar därför den problematiken genom att kunna användas vägledande och som stöd i den bedömning som ska göras.

Legalitetsprincipen, lag och praxis

Som beskrivits ovan är bygglovsprövning styrd genom lagstiftning och den rättshierarki som finns. Enligt vad som gäller inom plan- och bygglagstiftningens område ska en avvägning mellan olika intressen ske vid olika tidpunkter. Det är till exempel vid detaljplaneläggning av ett område eller vid prövning av en bygglovsansökan. För att underlätta vid sådana tillfällen kan det finnas kommunala riktlinjer. I Huddinge kommuns riktlinjer för styrdokument (KS-2018/296) framgår just att riktlinjer kan användas för att förtydliga hur lagar ska tillämpas eller efterlevas. Om de däremot säger annat än vad gällande lagstiftning säger, vilket är fallet med motionens förslag, ska lagen tillämpas vid beslutsfattande. Sammanfattningsvis innebär detta att de beslut som fattas måste ha stöd i lag. Det kallas legalitetsprincipen och har sitt ursprung i regeringsformen. Riktlinjer formulerade på det sätt som framförs i motionen följer inte legalitetsprincipen.

Bygglövs- och tillsynsnämndens självständighet

Frågan om solceller har flera bottenar som det inte genom ett beslut i kommunfullmäktige går att bestämma något annat om. Frågor som ska bedömas i ett och samma sammanhang är bland annat kulturmiljö, stadsbild, störande

Datum
2023-04-03

Diarienummer
BTN-2023/73.109

reflektioner och varsamhet. Dessa frågor ska bedömas och beslutas av nämnden sett till plan- och bygglagen. En bygglovsansökan ska alltid prövas utifrån sina specifika förutsättningar och i en sådan prövning görs en sammanvägd bedömning av de olika underlag, förutsättningar och lagkrav som finns. Så som uppdraget beskrivs i motionen kommer riktlinjerna inte att vara avsedda att stödja i den bedömningen utan i stället avsedda att införa en på förhand bestämd bedömningsgrund. Bygglövs- och tillsynsnämnden har enligt 6 kap. 3 § kommunallagen, vad gäller myndighetsutövning enligt sådan speciallagstiftning som plan- och bygglagen är, en grundlagsfäst rätt till självständighet gentemot fullmäktige (se Höök, Kommunallag (2017:725), 6 kap. 3 § JUNO besökt 2022-03-13). Den utgår från 12 kap. 2 § regeringsformen där det är uttalat att ingen annan än förvaltningsmyndigheten får lägga sig i myndighetsutövning mot en enskild eller frågor som rör tillämpningen av lag. Huruvida riktlinjer på det sätt som motionen beskriver påverkar enskild myndighetsutövning är något av en gråzon eftersom uppdraget riktar sig till nämnden som ska ta fram riktlinjerna. Det är dock klart att ett beslut i fullmäktige med den inriktning som riktlinjerna föreslås ha leder till att bygglovs- och tillsynsnämnden av fullmäktige åläggs att fatta beslut med viss inriktning som sedan ligger till grund för beslut i myndighetsutövning som riktar sig till enskilda. Det saknas stöd i lag för det och det kan leda till att nämndens objektivitet kan ifrågasättas.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut bedöms inte få några ekonomiska eller juridiska konsekvenser för nämnden.

Toralf Nilsson
Teknisk direktör

Morgan Randall Svahn
Bygglovschef

Bilaga

- Bilaga 1. Remissmissiv
- Bilaga 2. Motion om att säkerställa Huddingebornas möjlighet till solceller

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen